

DOI: 10.26565/2075-5457-2024-42-3
УДК: 595.44:502.05(477.72)

Оновлений список павуків (*Arachnida, Araneae*) природоохоронних територій Херсонської області (Україна) А.М. Іосипчук

Природно-заповідний фонд Херсонщини налічує 84 об'єкти різних категорій, тільки десята частка яких досліджена щодо видового складу павуків. Для проведення оцінки збереженості території доцільно використовувати результати довготривалого моніторингу флори та фауни, у тому числі, видового складу, чисельності та характеру угруповань павуків. Відповідно до цього було сформовано список видів павуків дев'яти об'єктів Природно-заповідного фонду України. Серед них: два біосферні заповідники, п'ять національних природних парків та два заказники. Окрім літературних відомостей, зазначені також результати власних досліджень 2021 року на територіях природних парків «Джарилгацький» та «Олешківські піски». Таким чином, на сьогодні, фауна павуків об'єктів ПЗФ Херсонської області налічує 363 види з 30 родин. Серед них *Cyclosa sierrae* Simon, 1870, *Eresus moravicus* Řezáč, 2008, *Nomisia exornata* (C.L. Koch, 1839), *Oxyopes globifer* Simon, 1876, *Pirata piscatorius* (Clerck, 1757), *Singa semiatra* L. Koch, 1867, *Trochosa hispanica* Simon, 1870, *Zelotes tenuis* (L. Koch, 1866), *Erigonoplus jarmilae* (Miller, 1943), *Titanoeca spominima* (Taczanowski, 1866) є першими знахідками в Херсонській області (10 видів). Останні два види було додано до списку через перегляд колекції павуків з Чорноморського заповідника. Вперше для України у псамофітному степу широкої частини коси Джарилгач (НПП «Джарилгацький») зафіксовано *Neaetha absheronica* Logunov & Guseinov, 2002 (1 male; 28.06–26.07.2021; 46.025905N, 32.934212E), що розширює північну межу ареалу виду. Род *Neaetha* (Salticidae) також новий для України. Знахідки *Eresus kollari* Rossi, 1846, *Civizelotes pygmaeus* (Miller, 1943) та *Minicia marginella* (Wider, 1834) потребують уточнення. За підрахунками автора, фауна павуків Херсонської області складає близько 400 видів. Серед напрямів майбутніх досліджень планується інвентаризація фауни павуків та аналіз їхніх угруповань для оцінки наслідків бойових дій, а також оновлення відомостей щодо видового різноманіття павуків Чорноморського заповідника та Асканії-Нова. Передбачається комплексна созологічна оцінка пропонованих до заповідання територій, які вже мають детальні ботанічні описи. Є значна вірогідність зникнення низки видів з означених природоохоронних територій, оскільки всі досліджувані об'єкти постраждали внаслідок бойових дій.

Ключові слова: павуки, інвентаризація фауни, природно-заповідний фонд, Херсонська область, Південна Україна

Цитування: Іосипчук А.М. Оновлений список павуків (*Arachnida, Araneae*) природоохоронних територій Херсонської області (Україна). Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Біологія», 2024, 42, 32–48. <https://doi.org/10.26565/2075-5457-2024-42-3>

Про автора:

А. М. Іосипчук — Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Херсонський державний університет, вул. Університетська, 27, Херсон, Україна, 73003, iosipchuk.nastya@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-8242-002X>

Подано до редакції: 05.02.2024 / Прорецензовано: 11.05.2024 / Прийнято до друку: 18.05.2024

Вступ

Південь України, попри високе аграрне навантаження, залишається багатим на різноманітні природні території. Острівні ділянки різних типів степів, відслонення гірських порід, значна кількість водойм, у тому числі річка Дніпро з плавнями, близькість Чорного й Азовського морів сприяють формуванню багаті флори та фауни, яка потребує охорони. Це вимагає створення значної кількості об'єктів природно-заповідного фонду (далі — ПЗФ), які повинні забезпечити умови існування природних і напівприродних комплексів і слугувати оселищами вразливих видів. Херсонська область налічує 84 об'єкти ПЗФ, серед яких: два біосферні заповідники (далі — БЗ), п'ять національних природних парків (далі — НПП), вісім заказників загальнодержавного значення, п'ятнадцять заказників місцевого значення, а також низка нижчих категорій ПЗФ (Державний кадастр..., 2024). Втім, у межах області є ще багато перспективних об'єктів, що можуть доповнити цей перелік, хоча у майбутньому їхній стан доведеться перевіряти, оскільки проекти створення не включали реалії сьогодення (Мойсієнко та ін., 2020).

Окрему нішу серед членистоногих займають павуки, що розповсюджені по всьому світі у різних екосистемах і займають значне місце в трофічних ланцюгах як ентомофаги і корм для різних тварин (Nyffeler, Birkhofer, 2017; Michalko et al., 2019). Проте, недостатнє дослідження цієї групи впливає на збереження власне павуків (Branco, Cardoso, 2020), зокрема в Україні, де жоден з представників таксону не включений до Червоної книги України (Milano et al., 2021). Павуків варто використовувати як біоіндикаторів у комплексній оцінці стану природоохоронних територій завдяки їхньої чутливості до зміни умов місцеперебування і впливу різних природних і антропогенних факторів (Hoge, Uniyal, 2008; Nadal, 2022). Видовий склад, загальна чисельність і структура угруповань павуків відображають процеси, що відбуваються в екосистемах (Argañaraz et. al, 2020).

У першу чергу для оцінювання збереженості території необхідно проводити інвентаризацію флори і фауни, яка потребує довготривалих досліджень. Перші літературні відомості щодо павуків ПЗФ Лівобережжя Херсонщини узагальнені у каталозі павуків СРСР Д. Є. Харитонова (Charitonov, 1932), де наведено 25 видів для Асканії-Нова та 17 видів для «Соленоозерної дачі» майбутнього Чорноморського заповідника. Подальші дослідження увійшли у каталог павуків Лівобережної України (Polchaninova, Prokopenko, 2013) і доповнені у 2019 році (Polchaninova, Prokopenko, 2019) — усього на той час павукам об'єктів ПЗФ Херсонської області було присвячено більше 40 публікацій. На час написання каталогу, Правобережжя області було майже не обстежено, а природні парки ще не створені. У 2017–2018 роках розпочато новий етап дослідження павуків Херсонської області (Іосипчук, Орлова, 2018; Іосипчук, 2020), що вимагає підсумку і структуризації вже існуючих відомостей.

Метою цієї роботи було скласти загальний список павуків, зареєстрованих у межах об'єктів ПЗФ Херсонської області, виокремити рідкісні види та окреслити напрями майбутніх досліджень.

Матеріали і методика

Район дослідження. Короткі відомості про обстежені об'єкти ПЗФ

Дослідження фауни павуків були проведені у дев'яти об'єктах ПЗФ Херсонської області, список яких наданий нижче. Історія створення та територіальне розміщення, склад ділянок і основні біотопи ПЗФ наведені за Державним кадастром територій та об'єктів ПЗФ (2024), Онищенко, Андрієнко (2012а; 2012b), Мойсієнко та ін. (2020), що доповнюють відомості сайтів об'єктів ПЗФ.

БЗ Асканія-Нова. Отримав статус біосферного у 1993 році, але перші спроби заповідання були запроваджені бароном Ф.Е. Фальц-Фейном у 1880-х роках (Історія створення..., 2017). Розташований у Каховському районі; загальна площа — 33307,6 га; територія складається з трьох ділянок природнього типчакково-ковилового степу з вкрапленням лучних видів у западинах: Великий Чапельський під з випасом, масиви «Північний» та «Південний» в умовах абсолютного заповідання, а також територій буферної зони, до якої входять зокрема дендрологічний і зоологічний парки. Аранеологічні дослідження проведені у 1927 р. (Charitonov, 1932) і 1983–1988 рр. (Polchaninova, Prokopenko, 2013; Szita, Logunov, 2008).

Чорноморський державний БЗ. Статус БЗ наданий у 1993 р., але частина території була заповідана ще у 1927 р. Розташований у Скадовському районі Херсонської області, крім ділянки «Волижин ліс» у Миколаївському районі Миколаївської області. Загальна площа — 109254,8 га. Павуки були досліджені на Солонозерній, Івано-Рибальчанській, Потіївській ділянках, Ягорлицькому Куті й о. Орлов. У заповіднику охороняються піщані та приморські степи, солончаки, літораль заливу, солонкуваті та прісні озера, очеретяні болота, луки у пониженнях та природні дубово-березово-осикові колки з різним зволоженням (Чорноморський..., 2013). Роки аранеологічних досліджень: 1927 р. (Charitonov, 1932); 1976 р., 1982–1991 рр., 1996–2001 рр., (Polchaninova, Prokopenko, 2013, 2019); 2007–2009 рр. (Gnelitsa, 2012, 2022a, 2022b).

Азово-Сиваський НПП. Заснований у 1993 році, проте окремі заповідні приморські ділянки з 1927 року вже охоронялися у складі БЗ «Асканія-Нова». Розташований у Генічеському районі. Площа складає 52582,74 га з двома ділянками — Бірючанською і Сиваською. Є біотопи справжніх, лучних, солонцюватих, піщаних степів, луків, солончаків та біотопи з прибережно-водною рослинністю. Аранеологічні дослідження проводились у 1999 р. (Polchaninova, Prokopenko, 2013).

НПП «Джарилгацький». Створений у 2009 році, а власне заповідання коси Джарилгач розпочалось ще у 1920-х роках, коли вона входила до складу БЗ «Асканія-Нова». Розташований у Скадовському районі. Площа — 10000 га; умовно поділяється на острівну (коса Джарилгач) та материкову частину. З геоморфологічної точки зору Джарилгач є острівною чи широкою частиною

коси (Давидов та ін., 2022), а тому є частиною материкової України, хоча більш відома назва саме острів Джарилгач. Наявні угруповання псамофітно-степової, солончакової, лучної, болотної рослинності. Також є штучні насадження дерев та кущів («Джарилгацький»..., 2024). Роки аранеологічних досліджень: 1927, 2005 р. (Polchaninova, Prokopenko, 2013); 2018–2019 рр., 2021 р. (Іосипчук та ін., 2020, Іосипчук, 2020; власні збори).

НПП «Кам'янська Січ». Створений у 2019 році на території Бериславського району. Площа — 12261,14 га. Наявні типчаково-ковилові степи, луки, лесові та вапнякові відслонення, деревні насадження (Кам'янська Січ..., 2024). Аранеологічні дослідження проведені у 2019–2020 рр. (Іосипчук, 2019, 2023; Polchaninova et al., 2021a).

НПП «Нижньодніпровський». Заснований у 2015 році на території Бериславського, Скадовського та Херсонського районів. Площа — 80177,8 га. До складу включено ботанічний заказник місцевого значення «Софіївський», а також плавні нижньої дельти Дніпра. Наявні заплавно-болотні біотопи, луки, степ, лесові відслонення (Нижньодніпровський..., 2024). Аранеологічні дослідження проведені у 2019–2021 рр. (Іосипчук, 2023; Іосипчук, 2023).

НПП «Олешківські піски». Створений у 2010 році, хоча заповідання розпочато зі збереження піщаних арен у 1928 році. Знаходиться у Каховському, Скадовському та Херсонському районах. Площа — 11671,06 га. Складається з двох відділень: «Буркути» (Чалбаська арена) та «Раденськ» (Казачелазерська арена). Власне саме остання арена вважається «пустелею». Переважає піщано-степові рослинні угруповання, але є також лісові, лучні, солончакові й болотні. Роки аранеологічних досліджень: 1993 р. (Polchaninova, Prokopenko, 2013), 1999 р. (Polchaninova, Prokopenko, 2019), 2017 р. (Іосипчук, Орлова, 2018), 2021 р. (власні збори).

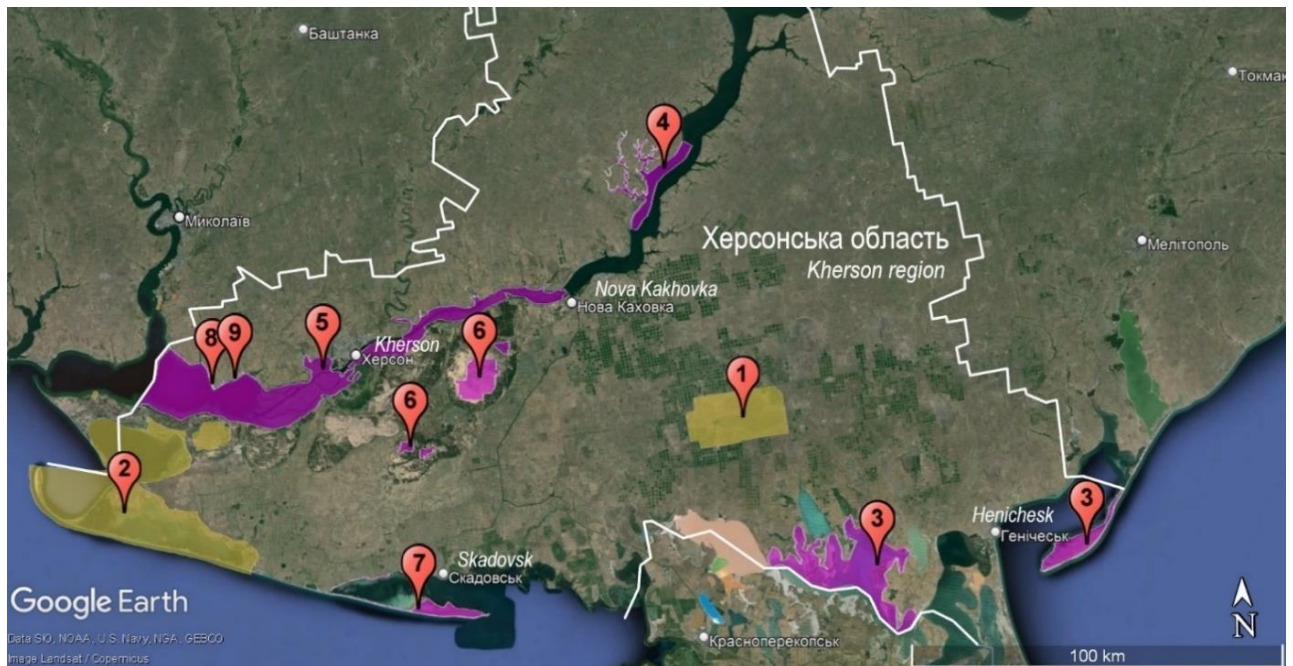
Станіславський ландшафтний заказник загальнодержавного значення. Створений у 2002 році в Херсонському районі. Площа — 659 га. Аранеологічні дослідження проведені у 2001 році (Logunov, 2015; Polchaninova et al., 2021a).

Ботанічний заказник місцевого значення «Широка балка». Створений у 1998 р. в Херсонському районі. Площа — 116 га. Аранеологічні дослідження проведені у 2020 р. (Polchaninova et al., 2021a; Іосипчук, 2023).

Розташування досліджених об'єктів ПЗФ показані на мапі та позначені різними кольорами відповідно до категорії заповідання (Рис. 1).

Літературні відомості доповнені власними неопублікованими зборами з територій НПП «Джарилгацький» та «Олешківські піски». У НПП «Джарилгацький» матеріал було зібрано у квітні–вересні 2021 р. на материковій частині парку біля сіл Лиманське, Красне, смт. Лазурне, в околицях м. Скадовськ (урочище Цукури та Мар'їн гай) та у червні–серпні 2021 р. на острівній частині парку у псамофітному, засоленому степу, деревних насадженнях, на солончаках і біля заплів. У НПП «Олешківські піски» збори проведені у квітні–травні 2021 р. на території відділення «Буркути» у псамофітному степу, заростях осоки та очерету, заплавлених лісах і у галофітній рослинності біля озер Довге та Солене.

Збір проводився стандартними методами: ручним збором; ґрунтовими пастками (використовували пластикові стаканчики ємністю 200 мл з 3% розчином формаліну, що були скомпоновані у лінію з 9 пасток загальною протяжністю близько 100 м та з середнім терміном експозиції у 20 діб); косінням ентомологічним сачком (повторність 60 помахів сачком діаметром близько 30 см). Ідентифіковано 590 екземплярів. Обсяг обліку ґрунтовими пастками складає 7668 пастко-діб для території НПП «Джарилгацький» та 324 пастко-діб — НПП «Олешківські піски». Матеріал зберігається у приватній колекції Іосипчук А.М. та частково у приватній колекції Полчанінової Н.Ю. При складанні загального списку були враховані результати ревізії Полчанінової Н.Ю. деяких екземплярів з власної колекції павуків депонованої у ХНУ імені В.Н. Каразіна. Види вказані за номенклатурою World Spider Catalogue (WSC, 2024).

Рис. 1. Розташування досліджуваних об'єктів ПЗФ на території Херсонської області

Умовні позначення: 1 — БЗ «Асканія-Нова», 2 — Чорноморський БЗ, 3 — Азово-Сиваський НПП, 4 — НПП «Кам'янська Січ»; 5 — НПП «Нижньодніпровський», 6 — НПП «Олешківські піски», 7 — НПП «Джарилгацький», 8 — Станіславський заказник; 9 — заказник «Широка Балка»

Fig. 1. Location of the studied protected areas in the Kherson region

Abbreviations: 1 — Askania-Nova Biosphere Reserve; 2 — Chornomorskyi Biosphere Reserve; 3 — Azovo-Syvaskyi National Nature Park; 4 — Kamyanska Sich National Nature Park; 5 — Nyzhniodniprovskiy National Nature Park; 6 — Oleshkivski Pisky National Nature Park; 7 — Dzharylhatskyi National Nature Park; 8 — Stanislavskiy Preserve; 9 — Shyroka Balka Preserve

Результати та обговорення

За результатами досліджень фауна павуків об'єктів ПЗФ Херсонської області налічує 363 види з 30 родів (табл. 1 Додатку). Найбільше видове різноманіття притаманне родині Linyphiidae, що складає 15,2% від загальної кількості видів, а також Gnaphosidae та Salticidae (14,0% та 13,5% відповідно). Вісім родин представлені тільки одним видом, а саме Anyphaenidae, Atypidae, Eresidae, Hahniidae, Scytodidae, Scytodidae, Scytodidae, Zodariidae.

До пропонуваного списку включені відомості платформи GBIF для Херсонської обл.: *Argiophe lobata* (Pallas, 1772) була сфотографована у заказнику «Станіславський» (Vasyliuk, 2021), НПП «Олешківські піски» (Zakharova, 2021) і НПП «Азово-Сиваський» (Vynokurov, 2020), а *Neoscona adianta* (Walckenaer, 1802) — у заказнику «Станіславський» (Churilov, 2021). Всі означені знахідки належать до iNaturalist Research-grade Observations як окремі спостереження. Також, до пропонуваного списку видів павуків об'єктів ПЗФ частково ввійшли відомості з експедиції до НПП «Олешківські піски» у 2021 році Воловника С., Сучкова С. та Ніколова В., а саме зазначена у їхньому експедиційному звіті *Lycosa singoriensis* (Laxmann, 1770). Травнева знахідка *Eresus kollari* Rossi, 1846 з цієї експедиції (Воловник, 2021) потребує уточнення, як і знахідки *Civizelotes pygmaeus* (Miller, 1943) та *Minicia marginella* (Wider, 1834) з іншої експедиції до Чорноморського заповідника (Н.Ю. Полчанінова, перс. повід.).

Серед досліджених категорій ПЗФ найбільшу кількість видів павуків мають біосферні заповідники (табл. 2), що пов'язано з багаторічною історією аранеологічних досліджень, а найвище багатство аранеофауни Чорноморського заповідника (283 види) — з найбільшим розмаїттям біотопів і найбільшою кількістю відокремлених ділянок. Серед НПП найменше вивчений «Азово-Сиваський», де знайдені лише два види павуків, при тому, що кількість зареєстрованих видів у інших природних парках коливається від 76 до 95.

Таблиця 2. Видове багатство родин павуків на досліджених природоохоронних територіях Херсонської області

Умовні позначення: SP — Станіславський заказник; SB — заказник «Широка Балка»; AS — Азово-Сиваський НПП; KS — НПП «Кам'янська Січ»; Nd — НПП «Нижньодніпровський»; Op — НПП «Олешківські піски»; Dz — НПП «Джарилгацький»; Ch — Чорноморський БЗ; AN — БЗ «Асканія-Нова»

Table 2. Species richness of the spider families in the studied protected areas of the Kherson Region

Abbreviations: SP — Stanislavskiy Preserve; SB — Shyroka Balka Preserve; AS — Azovo-Syvaskiy National Nature Park; KS — Kamyanska Sich National Nature Park; Nd — Nyzhniodniprovskiy National Nature Park; Op — Oleshkivski Pisky National Nature Park; Dz — Dzharylhatskiy National Nature Park; Ch — Chornomorskiy Biosphere Reserve; AN — Askania-Nova Biosphere Reserve

Родина\Family	Об'єкти ПЗФ \ Protected areas									Усього\Total
	SP	SB	AS	KS	Nd	Op	Dz	Ch	AN	
Agelenidae					1			3	3	3
Anyphaenidae								1		1
Araneidae	2	1	1	9	6	11	8	22	18	27
Atypidae				1	1			1		1
Cheiracanthiidae				2				6	2	6
Clubionidae								5	5	6
Dictynidae	1			1		3		8	6	10
Dysderidae		1		2	1				1	3
Eresidae				1		1	1	1	1	1
Gnaphosidae		2	1	18	26	9	21	39	21	51
Hahniidae						1		1		1
Linyphiidae				2	3	6	4	49	15	55
Liocranidae					1	1	1	4	1	4
Lycosidae		1		5	10	9	18	30	15	38
Mimetidae					1	1		2	1	3
Miturgidae				1				4	3	6
Oxyopidae				2	2	2	3	2	2	3
Philodromidae		1		3	4	6	5	12	10	17
Pholcidae								1	1	2
Phrurolithidae				1	1			2	1	3
Pisauridae				1	1	1		1	1	2
Salticidae	1	1		18	14	14	11	35	14	49
Scytodidae								1		1
Sparassidae								1	1	1
Tetragnathidae				1	4		2	5	3	8
Theridiidae				5	4	2	2	23	12	27
Thomisidae		2		11	10	8	9	19	15	26
Titanoecidae				2	4			3	3	6
Uloboridae				1		1		1		1
Zodariidae				1	1			1		1
Разом\Total	4	9	2	88	95	76	85	283	155	363

Серед зазначених видів павуків ПЗФ Херсонської області, *Eresus moravicus* Řezáč, 2008 із НПП «Кам'янська Січ» (*Eresus sp.* за Iosypchuk, 2023) та сім видів із НПП «Джарилгацький», а саме: *Cyclosa sierrae* Simon, 1870, *Singa semiatra* L. Koch, 1867, *Zelotes tenuis* (L. Koch, 1866), *Pirata piscatorius* (Clerck, 1757), *Nomisia exornata* (C.L. Koch, 1839), *Trochosa hispanica* Simon, 1870, *Oxyopes globifer* Simon, 1876 є першими знахідками в області. *Cyclosa sierrae* трапляється у Південній Європі, Угорщині, Туреччині, Ірані та на Кавказі (Nentwig et al., 2024). В Україні раніше був знайдений у Криму

(Ковблюк, Кастригіна, 2015), Донецькій (Polchaninova, Prokopenko, 2019) та Миколаївській областях (Iosypchuk, Polchaninova, 2023). Знахідки *Singa semiatra* зафіксовані від Середземномор'я до Кавказу та Ірану (Nentwig et al., 2024), а в Україні — в Криму (Ковблюк, Кастригіна, 2015). Також тільки з Криму раніше був відомий *Zelotes tenuis*, що трапляється у Середземномор'ї, Центральній Європі та Передкавказзі (Nentwig et al., 2024). Вид *Eresus moravicus* розповсюджений в частині Південної та Східної Європи (Nentwig et al., 2024). Знахідки *Eresus kollari*, що позначені у списку як *Eresus sp.*, потребують уточнення, оскільки раніше *Eresus moravicus* не зазначався для України, а більшість знахідок визначали як *Eresus kollari*. Наразі відомо, що ці два види розрізняються фенологічно — статевозрілі особини *E. moravicus* наявні у квітні–червні, а *E. kollari*, навпаки, з липня по вересень (Yanul et al., 2022). *Pirata piscatorius* має значне поширення майже в усіх країнах Європи (Nentwig et al., 2024); в Україні наведений для шести областей (Гірна, Жукавець, 2022; Iosypchuk, Polchaninova, 2023 та ін.). *Nomisia exornata*, *Trochosa hispanica* й *Oxyopes globifer* мають розповсюдження від Середземномор'я до Центральної Азії, є в Туреччині, Ірані та на Кавказі (Nentwig et al., 2024). Щодо знахідок в Україні, то *Nomisia exornata* була відома для Криму (Ковблюк, Кастригіна, 2015) та Миколаївської області (Polchaninova, Prokopenko, 2019), *Trochosa hispanica* для Криму та Дніпропетровської області (Marusik, Nadolny, 2020), а *Oxyopes globifer* тільки для Криму (Ковблюк, Кастригіна, 2015). *Singa semiatra*, *Zelotes tenuis* і *Oxyopes globifer* є новими видами для материкової частини України.

Після перегляду колекції павуків з Чорноморського заповідника до списку був доданий *Erigonoplus jarmilae* (Miller, 1943), знайдений на Івано-Рибальчанській ділянці (Полчанінова Н.Ю. перс. повід.). Ще одна знахідка цього виду є у Львівській області (Гірна, 2022). Запис *Titanoeca quadriguttata* (Hahn, 1833) для Івано-Рибальчанської ділянки виявився помилковим, екземпляри належать до *Titanoeca spominima* (Taczanowski, 1866), який також знайдений на Соленозерній ділянці (Полчанінова Н.Ю. перс. повід.). Знахідки *Erigonoplus jarmilae* та *Titanoeca spominima* є першими для Херсонської області (Polchaninova, Prokopenko, 2019). Крім того, список містить значну кількість рідкісних видів, серед яких *Silometopus incurvatus* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Zora parallela* Simon, 1878, *Attulus inexpectus* (Logunov & Kronstedt, 1997), *Heliophanus dunini* Rakov & Logunov, 1997, *Synageles ramitus* Andreeva, 1976 та *Yllenus horvathi* Chyzer, 1891 на сьогодні в Україні відомі тільки з Херсонської області.

Вперше для України у псамофітному степу широкої частини коси Джарилгач (НПП «Джарилгацький») зареєстровано *Neaetha absheronica* Logunov & Guseinov, 2002 (1 male; 28.06–26.07.2021; 46.025905N, 32.934212E), знахідка якого свідчить також про появу нового для України роду родини Salticidae. Цей Середземноморський вид наводиться для Туреччини, Грузії й Азербайджану (Nentwig et al., 2024), де знайдений у напівпустельній місцевості біля каміння поряд з водоймами (Lecigne, 2016), й у дернинах злаків на посушливому піщаному пляжі (Bosmans et al., 2013). Знахідка виду на Джарилгачі суттєво розширює на північ відомі межі його ареалу.

Такі види як *Argiope lobata* (Pallas, 1772), *Drassodes lapidosus* (Walckenaer, 1802), *Mangora acalypha* (Walckenaer, 1802), *Oxyopes heterophthalmus* (Latreille, 1804), *Oxyopes lineatus* Latreille, 1806, *Heliophanus flavipes* (Hahn, 1832), *Runcinia grammica* (C. L. Koch, 1837), *Thomisus onustus* Walckenaer, 1805, *Xysticus kochi* Thorell, 1872, зафіксовані майже в усіх досліджуваних об'єктах, а *Neoscona adianta* (Walckenaer, 1802) — у кожному з них. *Oxyopes lineatus*, *Runcinia grammica* характерні для півдня степової зони України. *Argiope lobata* також південний вид, що просувається на північ до лісостепової зони по найбільш сухих прогріваних сонцем біотопах, як глинисті та крейдові схили. Інші мають доволі широке розповсюдження по території країни. Близько 40% від загальної кількості видів становлять такі, що зафіксовані тільки в одному досліджуваному об'єкті ПЗФ. З них 97 видів (26,7%) припадає на Чорноморський заповідник. Зокрема, рідкісні в Україні *Canariphantes nanus* (Kulczyński, 1898), *Mecynargus minutipalpis* Gnelitsa, 2011, *Minicia candida* Denis, 1946, *Pelecopsis laptevi* Tanasevitch & Fet, 1986, *Liocranoeca spasskyi* Ponomarev, 2007, *Thanatus mongolicus* (Schenkel, 1936), *Talavera logunovi* Kovblyuk & Kastrygina, 2015 більшість з яких приурочена до солончаків. Загалом, за підрахунками автора, фауна павуків Херсонської області складає 402 види, а більшість зібрана на природоохоронних територіях.

Серед напрямів майбутніх досліджень планується (1) інвентаризація фауни павуків та аналіз їхніх угруповань для оцінки наслідків бойових дій шляхом порівняння з результатами довоєнних досліджень; (2) оновлення відомостей щодо видового різноманіття павуків Чорноморського заповідника і Асканії Нова, оскільки останні знахідки датовані близько 15 та 35 років тому відповідно.

Пропоновані до майбутнього заповідання території мають детальні ботанічні описи, тому можлива також комплексна мультитаксонна соціологічна оцінка, яку вже проводили для степових територій басейна річки Інгулець (Polchaninova et al., 2021b). Також, слід розширити дослідження у агроландшафті, який займає (займав) майже всю область, щоб оцінити можливість існування природної фауни у трансформованих біотопах. Нажаль, всі досліджені категорії ПЗФ постраждали внаслідок військової агресії з боку Росії, тому є значна вірогідність зникнення низки стенотопних видів з означених територій.

Подяки

Автор висловлює подяку Н. Ю. Полчаніновій (ХНУ імені В. Н. Каразіна, Харків) за допомогу у визначенні зібраного матеріалу та надання відомостей з власної колекції, а також співробітникам означених об'єктів ПЗФ за сприяння у зборі матеріалу.

Список літератури / References

- Воловник, С. (2021). Вікіекспедиція до Національного природного парку «Олешківські піски» [Volovnyk, S. (2021). *Wiki expedition to the Oleshkivski Pisky National Nature Park.*] <https://blog.wikimedia.org.ua/2021/08/01/oleshkivski-piski-2021/> (Accessed: April 14, 2024)
- Давидов, О.В., Котовський, І.М., Онойко, Ю.Ю., Сімченко, С.В. (2022). Морфологія поверхні та динаміка берегової лінії дисталі коси Джарилгач. *Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки*, 27(2(41)), 11–27. [Davydov, O.V., Kotovskiy, I.M., Onoyko, Y.Y., Simchenko, S.V. (2023). Surface morphology and dynamics coastline of the Dzharylhach spit distal end. *Odesa National University Herald. Geography and Geology*, 27(2(41)), 11–27.]. [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2022.2\(41\).268697](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2022.2(41).268697) (in Ukrainian)
- Гірна, А., Жукавець, Є. (2022). *Каталог павуків (Arachnida, Aranei) Львівської області (Україна)*. Львів, 312 с. [Hirna A., Zhukovets E. (2022). *Catalogue of spiders (Arachnida, Aranei) of the Lviv oblast (Ukraine)*. Lviv, 312 p.] (in Ukrainian and English)
- Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду. (2024). [State cadastre of territories and objects of the protected areas fund. (2024).]. https://data.gov.ua/dataset/mepr_05/resource/ba204283-62c2-461e-87f8-4639ac5e203e (in Ukrainian)
- «Джарилгацький» Національний природний парк (2024). [Dzharylhatskyi National Nature Park. (2024).]. <https://nppd.com.ua/> (in Ukrainian)
- Іосипчук, А.М. (2020). *Екологічні особливості аранеофауни Національного природного парку «Джарилгацький» (кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»)* Херсон: Херсонський держ. університет, 60 с. [Iosypchuk A.M. *Ecological features of the araneofauna of the National Nature Park 'Dzharylhatsky' (thesis for a master's degree)*. Kherson: Kherson State University, 60 p.] (in Ukrainian)
- Іосипчук, А.М. (2023) *Знахідки павуків у плавнях пониззя Дніпра до червня 2023 р.* Тези доповідей Конференції молодих дослідників-зоологів — 2023 (м. Київ, Інститут зоології НАН України, 25-26.10. 2023 р.). Зоологічний кур'єр, № 15. Київ, 13. [Iosypchuk, A.M. (2023). *Findings of spiders in the floodplains of the lower Dnipro River by June 2023*. Abstract book of the Conference of young zoologists – 2023 (Kyiv, Institute of zoology, October 25–26, 2023). *Zoological courier*, № 15. Kyiv, 13.] (in Ukrainian)
- Іосипчук А.М., Орлова К.С. (2018). *Місце арахнофауни в екосистемі НПП «Олешківські піски» (в межах Буркутського урочища)*. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності «Екологія»: матеріали наук.-практ. конф. (м. Полтава, 28-30 берез. 2018 р). Полтава: ПолтНТУ, 16. [Iosypchuk, A.M., Orlova, K.S. (2018). *The Arachnofauna in the Ecosystem of the Oleshkivski Pisky National Park (within the Burkut District)*. All-Ukrainian competition of student research projects in the specialty "Ecology": materials of the scientific and practical conference (Poltava, March 28-30, 2018). Poltava: PoltNTU.]. (in Ukrainian)
- Іосипчук, А.М., Полчанінова, Н.Ю., Орлова-Гудім, К.С. (2020) *Нові відомості про видовий склад та біотопічний розподіл павуків (Araneae) Національного природного парку «Джарилгацький». Природничий альманах (біологічні науки)*. Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 28, 44–52. [Iosypchuk, A.M., Polchaninova, N.Yu., Orlova-Hudim, K.S. (2020). New Data on the Spider (Araneae) Species Composition and Habitat Distribution of the National Nature Park «Dzharylhatskyi». *Scientific Bulletin of Natural Sciences (Biological Sciences)*. Kherson: Vyshemyrskiy, 28, 44–52.]. <https://doi.org/10.32999/ksu2524-0838/2020-28-4> (in Ukrainian)

- Історія створення Біосферного заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна НААН. (2017). [*History of the Falz-Fein Askania-Nova Reserve of the NAAS creation. (2017).*]. <https://askania-nova-zapovidnik.gov.ua/2017/03/28/storiya-stvorennnya-biosfernogo-zapovidnika-askaniya-nova-im-f-e-falts-fejna-naan/> (Accessed: April 15, 2024)
- Кам'янська Січ Національний природний парк. (2024). [*Kamyanska Sich National Nature Park. (2024).*]. <https://www.npp-sich.org.ua/> (Accessed: April 15, 2024)
- Ковблюк, М.М., Кастрюгіна, З.О. (2015). Оновлений каталог павуків (Arachnida, Aranei) Криму. *Українська ентомофауністика*, 6(2), 81 с. [Kovblyuk, M.M., Kastyrygina, Z.A. Updated catalogue of the spiders (Arachnida, Aranei) of the Crimea. *Ukrainska entomofaunistyka*, 6(2), 81 p.]
- Мойсієнко, І.І., Ходосовцев, О.Є., Пилипенко І.О. та ін. (2020). *Перспективні заповідні об'єкти Херсонської області*. Херсон: Видавничий Дім «Гельветика». 166 с. [Moysiienko I.I., Khodosovtsev A.Ye., Pylypenko I.O. et al. (2020). *Nature protected objects of Kherson region*. Kherson: Helvetica. 166 p.]. <https://doi.org/10.32782/978-966-992-049-2/1-166> (in Ukrainian)
- Нижньодніпровський Національний природний парк. (2024). [*Nyzhniodniprovskyi National Nature Park. (2024).*]. <http://nppn.org.ua/> (Accessed: April 15, 2024)
- Онищенко, В.А., Андрієнко, Т.Л. (Ред.). (2012а). *Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.1. Біосферні заповідники. Природні заповідники*. Київ: Фітосоціоцентр, 406 с. [Onyshchenko V.A., Andrienko T.L. (Eds.). (2012). *Phytodiversity of nature reserves and national nature parks of Ukraine. P.1. Biosphere reserves. Nature reserves*. Kyiv: Phytosociocentre, 406 p.] (in Ukrainian)
- Онищенко, В.А., Андрієнко, Т.Л. (Ред.). (2012b). *Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.2. Національні природні парки*. Київ: Фітосоціоцентр, 580 с. [Onyshchenko V.A., Andrienko T.L. (Eds.). (2012). *Phytodiversity of nature reserves and national nature parks of Ukraine. P.2. National nature parks*. Kyiv: Phytosociocentre, 580 p.] (in Ukrainian)
- Чорноморський біосферний заповідник НАН України. (2013). [*Chornomorskyi Reserve of the NAS of Ukraine. (2013).*]. <https://web.archive.org/web/20140716115526/http://bsbr.ks.ua/uk/inform> (Accessed: April 15, 2024)
- Argañaraz, C.I., Rubio, G.D., Rubio, M., Castellarini, F. (2020) Ground-dwelling spiders in agroecosystems of the Dry Chaco: A rapid assessment of community shifts in response to land use changes. *Biodiversity*, 21(4), 125–135. <https://doi.org/10.1080/14888386.2020.1831605>
- Bosmans, R., Van Keer, J., Russell-Smith, A. et al. (2013). Spiders of Crete (Araneae). A catalogue of all currently known species from the Greek island of Crete. *Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging*, 28(1), 1–147.
- Branco, V.V., Cardoso, P. (2020). An expert-based assessment of global threats and conservation measures for spiders. *Global Ecology and Conservation*, 24, e01290. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2020.e01290>
- Charitonov, D. (1932). *Katalog Der Russischen Spinnen*. Leningrad: Academy of Sciences of the Soviet Union, 206 p. (in German)
- Churilov, A. (2021). *Neoscona adianta* (Walckenaer, 1802). *iNaturalist Research-grade Observations*. (iNaturalist.org. Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/ab3s5x>). <https://www.gbif.org/occurrence/3344054521> (Accessed: April 16, 2024)
- Gnelitsa, V.A. (2012). The genus *Sintula* (Aranei, Linyphiidae) in Ukraine, with the description of a new species Ukraine. *Vestnik Zoologii*, 46(1), 16–23. <https://doi.org/10.2478/v10058-012-0003-3>
- Gnelitsa, V.A. (2022a). A New *Uralophantes* from the South Ukraine (Araneae, Linyphiidae, Ipaestinae). *Zoodiversity*, 56(1), 21–28. <https://doi.org/10.15407/zoo2022.01.021>
- Gnelitsa, V.A. (2022b). *Entelecara* Simon, 1884 species in Ukraine (Araneae: Linyphiidae). *Arachnology*, 19(1), 46–62. <https://doi.org/10.13156/arac.2022.19.1.46>
- Hore, U., Uniyal, V.P. (2008). Use of spiders (Araneae) as indicator for monitoring of habitat conditions in Tarai conservation area, India. *Indian Forester*, 134, 1371–1380.
- Iosypchuk, A. (2019). *First data on the spider fauna (Araneae) of the National Nature Park 'Kamianska Sich' (South Ukraine)*. «Biology: from a molecule up to the biosphere»: proceedings of the 14th International young scientists' conference (November 27th–29th 2019, Kharkiv, Ukraine). Kharkiv: Publisher V. N. Karazin Kharkiv National University, 169–171.
- Iosypchuk, A.M. (2023). Materials to the spider fauna (Araneae) of the steppe gullies of the lower Dnipro valley. *The Kharkov Entomological Society Gazette*, 31(2), 26–38. <https://doi.org/10.36016/KhESG-2023-31-2-3>

- Iosypchuk, A., Polchaninova, N. (2023). *Spiders (Araneae) of the National Nature Park Buzkyi Hard and its vicinity (Mykolaiv Region, Ukraine). Version 1.2.* Kherson State University. (Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/hx964y>). <https://www.gbif.org/occurrence/4429186450> (Accessed: April 15, 2024)
- Lecigne, S. (2016). Contribution à la connaissance de l'aranéofaune (Araneae) de Crète (Grèce) et description de la femelle inconnue de *Neaetha absheronica* Logunov & Guseinov, 2002 (Salticidae). *Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging*, 30(3), 95-118. (in French)
- Logunov, D.V. (2015). Taxonomic-faunistic notes on the jumping spiders of the Mediterranean (Aranei: Salticidae). *Arthropoda Selecta*, 24(1), 33–85. <https://doi.org/10.15298/arthsel.24.1.03>
- Marusik, Yu.M., Nadolny, A.A. (2020). On the identity of *Trochosa hispanica* (Araneae, Lycosidae), with notes on the synonymy of West Palaearctic “*Trochosa*” species. *Zootaxa*, 4859(1), 56–80. <https://doi.org/10.11646/zootaxa.4859.1.2>
- Michalko, R., Pekár, S., Dul'a, M., Entling, M.H. (2019). Global patterns in the biocontrol efficacy of spiders: A meta-analysis. *Global Ecology and Biogeography* 28(9)1366–1378. <https://doi.org/10.1111/geb.12927>
- Milano, F., Blik, T., Cardoso, P., Chatzaki, M., et al. (2021). Spider conservation in Europe: a review. *Biological Conservation*, 256, 109020. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2021.109020>
- Nadal, M.F. (2022). Jumping spiders (Araneae: Salticidae) as indicators of the conservation status of habitats in Eastern Chaco, Argentina. *Ecología Austral* 32(3), 1120–1132. <https://doi.org/10.25260/EA.22.32.3.0.1987>
- Nentwig, W., Blick, T., Bosmans, R. et al. (2024). *Spiders of Europe. Version 04.2024.* (<https://doi.org/10.24436/1>). <https://www.araneae.nmbe.ch> (Accessed: April 17, 2024)
- Nyffeler, M., Birkhofer, K. (2017). An estimated 400–800 million tons of prey are annually killed by the global spider community. *The Science of Nature* 104(3-4), 30. <https://doi.org/10.1007/s00114-017-1440-1>
- Polchaninova, N., Gnelitsa, V., Terekhova, V., Iosypchuk, A. (2021a). New and Rare Spider Species (Arachnida, Araneae) from Ukraine. *Zoodiversity*, 55(2), 95–112. <https://doi.org/10.15407/zoo2021.02.095>
- Polchaninova, N., Krasova, O., Lysohor, L., Atevasova T. (2021b). Assessment of the conservation value of dry grassland habitats in the Inhulets River basin (Central Ukraine) based on vegetation and spider research. *Hacquetia*, 20(1), 225–242. <https://doi.org/10.2478/hacq-2021-0003>
- Polchaninova, N.Yu., Prokopenko, E.V. (2013). Catalogue of the spiders (Arachnida, Aranei) of Left-Bank Ukraine. *Arthropoda Selecta, Supplement No. 2.*, 268 p.
- Polchaninova, N.Yu., Prokopenko, E.V. (2019). An updated checklist of spiders (Arachnida: Araneae) of Left-Bank Ukraine. *Arachnologische Mitteilungen*, 57(1), 60–64.
- Szita, E., Logunov D.V. (2008). A review of the histrio group of the spider genus *Philodromus* Walckenaer, 1826 (Araneae, Philodromidae) of the eastern Palaearctic region. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 54(1), 23–73
- Vynokurov D. (2020). *Argiope lobata (Pallas, 1772)*. iNaturalist Research-grade Observations. (iNaturalist.org. Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/ab3s5x>). <https://www.gbif.org/occurrence/3090520815> (Accessed: April 16, 2024)
- Vasyliuk, O. (2021). *Argiope lobata (Pallas, 1772)*. iNaturalist Research-grade Observations. (iNaturalist.org. Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/ab3s5x>). <https://www.gbif.org/occurrence/3383972860> (Accessed: April 16, 2024)
- WSC. (2024). *World Spider Catalog Home Page. Version 25.0.* Natural History Museum Bern (<https://doi.org/10.24436/2>). <http://wsc.nmbe.ch> (Accessed: April 15, 2024)
- Yanul, V., Terekhova, V., Polchaninova, N. (2022). New Data to the Rare Spider Species (Arachnida, Aranei) from Kyiv Region (Ukraine). *Zoodiversity*, 56(3), 181–188. <https://doi.org/10.15407/zoo2022.03.181>
- Zakharova, M. (2021). *Argiope lobata (Pallas, 1772)*. iNaturalist Research-grade Observations. (iNaturalist.org. Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/ab3s5x>). <https://www.gbif.org/occurrence/4510053831> (Accessed: April 16, 2024)

Додатки

Таблиця 1. Видовий склад павуків, зареєстрованих у досліджених об'єктах ПЗФ Херсонської області

Умовні позначення: SP — Станіславський заказник; SB — заказник «Широка Балка»; AS — Азово-Сиваський НПП; KS — НПП «Кам'янська Січ»; Nd — НПП «Нижньодніпровський» (Nd1 — заказник «Софіївський»; Nd2 — плавні р. Дніпро); Op — НПП «Олешківські піски» (Op1 — відділення «Буркути»; Op2 — відділення «Раденськ»); Dz — НПП «Джарилгацький» (Dz1 — острівна частина; Dz2 — материкова частина); Ch — Чорноморський БЗ (Ch1 — Івано-Рибальчанська ділянка; Ch2 — Солонозерна ділянка; Ch3 — Потіївська ділянка; Ch4 — Ягорлицький Кут з островом Орлов); AN — БЗ «Асканія-Нова».

!! — перші знахідки для України; ! — перші знахідки для Херсонської області.

Table 1. Species composition of the spiders recorded from the studied protected areas of the Kherson Region

Abbreviations: SP — Stanislavskiy Preserve; SB — Shyroka Balka Preserve; AS — Azovo-Syvaskiy National Nature Park; KS — Kamyanska Sich National Nature Park; Nd — Nyzhniodniprovskiy National Nature Park (Nd1 — Sofiivskiy Preserve; Nd2 — floodplains of the Dnipro River); Op — Oleshkiivski Pisky National Nature Park (Op1 — Burkuty segment; Op2 — Radensk segment); Dz — Dzharylhatskiy National Nature Park (Dz1 — island part; Dz2 — mainland part); Ch — Chornomorskiy Biosphere Reserve (Ch1 — Ivano-Rybalchanska segment; Ch2 — Solonoozerna segment; Ch3 — Potiivska segment; Ch4 — Yahorlytskyi Kut with Orlov island); AN — Askania-Nova Biosphere Reserve.

!! — first record for Ukraine; ! — first record for the Kherson region.

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
Agelenidae C. L. Koch, 1837			
<i>Agelena labyrinthica</i> (Clerck, 1757)		Nd2	Ch1, Ch3, AN
<i>Allagelena gracilens</i> (C. L. Koch, 1841)			Ch1, Ch2, AN
<i>Tegenaria lapicidinarum</i> Spassky, 1934			Ch3, AN
Anyphaenidae Bertkau, 1878			
<i>Anyphaena accentuata</i> (Walckenaer, 1802)			Ch3
Araneidae Clerck, 1757			
<i>Aculepeira ceropegia</i> (Walckenaer, 1802)			AN
<i>Agalenatea redii</i> (Scopoli, 1763)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Araneus angulatus</i> Clerck, 1757			Ch1, Ch2
<i>Araneus diadematus</i> Clerck, 1757		KS, Nd2, Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Araneus marmoreus</i> Clerck, 1757			AN
<i>Araniella cucurbitina</i> (Clerck, 1757)		Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Argiope bruennichi</i> (Scopoli, 1772)		KS, Nd2, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Argiope lobata</i> (Pallas, 1772)	SP	AS, KS, Op1, Dz1	Ch1, Ch2, AN
<i>Cercidia prominens</i> (Westring, 1851)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Cyclosa conica</i> (Pallas, 1772)		Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Cyclosa oculata</i> (Walckenaer, 1802)		KS	
! <i>Cyclosa sierrae</i> Simon, 1870		Dz2	
<i>Gibbaranea bituberculata</i> (Walckenaer, 1802)		KS	Ch1, Ch2, AN
<i>Gibbaranea ullrichi</i> (Hahn, 1835)			Ch1
<i>Hypsosinga albovittata</i> (Westring, 1851)		Op1	Ch1, Ch2
<i>Hypsosinga heri</i> (Hahn, 1831)			Ch1
<i>Hypsosinga pygmaea</i> (Sundevall, 1831)		Op1, Dz1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Larinioides ixobolus</i> (Thorell, 1873)			Ch1, Ch2, Ch3
<i>Larinioides patagiatus</i> (Clerck, 1757)		KS	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Larinioides suspicax</i> (O. Pickard-Cambridge, 1876)		KS, Op1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Mangora acalypha</i> (Walckenaer, 1802)		KS, Nd2, Op1, Op2, Dz1	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Neoscona adianta</i> (Walckenaer, 1802)	SP, SB	KS, Nd1, Op1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Singa hamata</i> (Clerck, 1757)			Ch1, Ch2
<i>Singa lucina</i> (Audouin, 1826)		Nd2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Singa nitidula</i> C. L. Koch, 1844		Nd2	Ch1, Ch2, AN
! <i>Singa semiatra</i> L. Koch, 1867		Dz2	
<i>Zilla diodia</i> (Walckenaer, 1802)			Ch1, AN

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
Atypidae Thorell, 1870			
<i>Atypus muralis</i> Bertkau, 1890		KS, Nd1	Ch1, Ch2
Cheiracanthiidae Wagner, 1887			
<i>Cheiracanthium elegans</i> Thorell, 1875			Ch1, Ch2
<i>Cheiracanthium erraticum</i> (Walckenaer, 1802)		KS	Ch1
<i>Cheiracanthium mildei</i> L. Koch, 1864		KS	Ch1, Ch2
<i>Cheiracanthium pennyi</i> O. Pickard-Cambridge, 1873			Ch1, Ch2, AN
<i>Cheiracanthium punctorium</i> (Villers, 1789)			Ch1, Ch2, Ch3
<i>Cheiracanthium virescens</i> (Sundevall, 1833)			Ch1, AN
Clubionidae Simon, 1878			
<i>Clubiona frutetorum</i> L. Koch, 1867			Ch1, Ch2
<i>Clubiona lutescens</i> Westring, 1851			Ch1, AN
<i>Clubiona pallidula</i> (Clerck, 1757)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Clubiona phragmitis</i> C. L. Koch, 1843			AN
<i>Clubiona pseudoneglecta</i> Wunderlich, 1994			Ch3, AN
<i>Clubiona subtilis</i> L. Koch, 1867			Ch1, Ch3, AN
Dictynidae O. Pickard-Cambridge, 1871			
<i>Archaeodictyna consecuta</i> (O. Pickard-Cambridge, 1872)			Ch3, AN
<i>Archaeodictyna minutissima</i> (Miller, 1958)			AN
<i>Argenna patula</i> (Simon, 1874)			Ch1, Ch3
<i>Argyroneta aquatica</i> (Clerck, 1757)			Ch2
<i>Brigittea latens</i> (Fabricius, 1775)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Devade tenella</i> (Tystshenko, 1965)			Ch3
<i>Dictyna arundinacea</i> (Linnaeus, 1758)		KS, Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Dictyna sinuata</i> Esyunin & Sozontov, 2016	SP		
<i>Dictyna uncinata</i> Thorell, 1856			Ch2, Ch3, AN
<i>Lathys stigmatifera</i> (Menge, 1869)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
Dysderidae C. L. Koch, 1837			
<i>Harpactea alexandrae</i> Lazarov, 2006	SB	Nd1	
<i>Harpactea azowensis</i> Charitonov, 1956		KS	AN
<i>Harpactea rubicunda</i> (C. L. Koch, 1838)		KS	
Eresidae C. L. Koch, 1845			
! <i>Eresus moravicus</i> Řezáč, 2008		KS	
<i>Eresus</i> sp.		Dz2, Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
Gnaphosidae Banks, 1892			
<i>Aphantaulex trifasciata</i> (O. Pickard-Cambridge, 1872)		KS, Nd1	Ch1, Ch2, AN
<i>Berlandina cinerea</i> (Menge, 1872)		KS, Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, AN
<i>Callilepis nocturna</i> (Linnaeus, 1758)			Ch1, Ch2
<i>Civizelotes caucasicus</i> (L. Koch, 1866)	SB	KS, Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2
<i>Civizelotes gracilis</i> (Canestrini, 1868)		KS, Nd1	Ch1, AN
<i>Drassodes lapidosus</i> (Walckenaer, 1802)		AS, KS, Nd1, Op1, Dz1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Drassodes pubescens</i> (Thorell, 1856)		Nd1, Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Drassyllus lutetianus</i> (L. Koch, 1866)		Dz2	Ch3
<i>Drassyllus praeficus</i> (L. Koch, 1866)		KS, Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Drassyllus pusillus</i> (C. L. Koch, 1833)			Ch1
<i>Drassyllus vinealis</i> (Kulczyński, 1897)		KS	Ch1
<i>Gnaphosa cumensis</i> Ponomarev, 1981		Dz2	Ch2
<i>Gnaphosa dolosa</i> Herman, 1879		Nd1, Dz2	
<i>Gnaphosa leporina</i> (L. Koch, 1866)		Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Gnaphosa lucifuga</i> (Walckenaer, 1802)		Nd1	AN
<i>Gnaphosa mongolica</i> Simon, 1895		KS, Op1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2
<i>Gnaphosa opaca</i> Herman, 1879		KS	
<i>Gnaphosa taurica</i> Thorell, 1875		KS, Nd1	AN
<i>Gnaphosa ukrainica</i> Ovtsharenko, Platnick & Song, 1992		Dz2	Ch2, Ch3
<i>Gnaphosa</i> sp.		KS	
<i>Haplodrassus bohemicus</i> Miller & Buchar, 1977		KS, Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Haplodrassus dalmatensis</i> (L. Koch, 1866)	SB	KS, Nd1	Ch3, AN
<i>Haplodrassus kulczyński</i> Lohmander, 1942		Nd1	Ch4, AN
<i>Haplodrassus minor</i> (O. Pickard-Cambridge, 1879)		Nd1, Op1, Dz2	Ch3, AN
<i>Haplodrassus moderatus</i> (Kulczyński, 1897)			Ch1

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
<i>Haplodrassus signifer</i> (C. L. Koch, 1839)		Nd1, Dz2	AN
<i>Haplodrassus umbratilis</i> (L. Koch, 1866)		Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Marinarozelotes adriaticus</i> (Caporiacco, 1951)			Ch3
<i>Marinarozelotes cumensis</i> (Ponomarev, 1979)		Dz1, Dz2	Ch3
<i>Marinarozelotes malkini</i> (Platnick & Murphy, 1984)		KS, Nd1, Dz1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Micaria albovittata</i> (Lucas, 1846)		Nd1	Ch1, Ch3
<i>Micaria bosmansii</i> Kovblyuk & Nadolny, 2008		KS	
<i>Micaria dives</i> (Lucas, 1846)		Op1	AN
<i>Micaria guttulata</i> (C. L. Koch, 1839)			Ch1, Ch2, Ch3, Ch4
<i>Micaria lenzi</i> Bösenberg, 1899			Ch1
<i>Micaria pulicaria</i> (Sundevall, 1831)		Op1	Ch1, Ch2
<i>Micaria rossica</i> Thorell, 1875		Dz1, Dz2	Ch1
<i>Nomisia aussereri</i> (L. Koch, 1872)		Nd1	AN
! <i>Nomisia exornata</i> (C. L. Koch, 1839)		Dz2	
<i>Phaeocedus braccatus</i> (L. Koch, 1866)			Ch1, AN
<i>Scotophaeus scutulatus</i> (L. Koch, 1866)			Ch1
<i>Trachyzelotes pedestris</i> (C. L. Koch, 1837)		Nd1	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Zelotes aurantiacus</i> Miller, 1967			Ch1, Ch2, Ch3
<i>Zelotes electus</i> (C. L. Koch, 1839)		KS, Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Zelotes eugenei</i> Kovblyuk, 2009		KS, Nd1	
<i>Zelotes fuscus</i> (Thorell, 1875)		Nd1, Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Zelotes hermani</i> (Chyzer, 1897)		Dz2	Ch1, Ch3, AN
<i>Zelotes latreillei</i> (Simon, 1878)			Ch1, Ch2
<i>Zelotes longipes</i> (L. Koch, 1866)		KS, Nd1, Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Zelotes mundus</i> (Kulczyński, 1897)		Nd1, Dz2	
<i>Zelotes segrex</i> (Simon, 1878)		KS, Nd1	Ch1, Ch2
! <i>Zelotes tenuis</i> (L. Koch, 1866)		Dz1	
Hahniidae Bertkau, 1878			
<i>Hahnia ononidum</i> Simon, 1875		Op1	Ch1, Ch2, Ch3
Linyphiidae Blackwall, 1859			
<i>Abacoproeces saltuum</i> (L. Koch, 1872)			Ch1
<i>Acartauchenius scurrilis</i> (O. Pickard-Cambridge, 1873)			Ch1
<i>Agyneta rurestris</i> (C. L. Koch, 1836)		KS, Op1, Op2, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Araeoncus humilis</i> (Blackwall, 1841)			Ch1, Ch2, Ch3, Ch4
<i>Bathyphantes gracilis</i> (Blackwall, 1841)		Nd1, Dz2	Ch3
<i>Canariphantes nanus</i> (Kulczyński, 1898)			Ch
<i>Centromerus arcanus</i> (O. Pickard-Cambridge, 1873)			Ch1, Ch2
<i>Centromerus sylvaticus</i> (Blackwall, 1841)			Ch1
<i>Ceratinella brevis</i> (Wider, 1834)			Ch1, Ch2, AN
<i>Dactylopisthes mirificus</i> (Georgescu, 1976)			Ch3
<i>Diplocephalus picinus</i> (Blackwall, 1841)			AN
<i>Diplostyla concolor</i> (Wider, 1834)			Ch1, AN
<i>Donacochara speciosa</i> (Thorell, 1875)			Ch2
<i>Entelecara erythropus</i> (Westring, 1851)			Ch1
<i>Erigone atra</i> Blackwall, 1833			Ch1, Ch2
<i>Erigone dentipalpis</i> (Wider, 1834)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
! <i>Erigonoplus jarmilae</i> (Miller, 1943)			Ch1
<i>Gnathonarium dentatum</i> (Wider, 1834)			Ch1, AN
<i>Gongyliellum murcidum</i> Simon, 1884			Ch1
<i>Hylyphantes nigrinus</i> (Simon, 1882)			Ch1, Ch2
<i>Hypomma bituberculatum</i> (Wider, 1834)			Ch1
<i>Ipa keyserlingi</i> (Ausserer, 1867)			AN
<i>Linyphia hortensis</i> Sundevall, 1830			Ch1
<i>Linyphia tenuipalpis</i> Simon, 1884			Ch1, Ch2, AN
<i>Linyphia</i> sp.		KS	
<i>Maso gallicus</i> Simon, 1894		Nd2	Ch1
<i>Maso sundevalli</i> (Westring, 1851)		Nd2	Ch1
<i>Mecopisthes peusi</i> Wunderlich, 1972			Ch1, Ch4
<i>Mecynargus minutipalpis</i> Gnelitsa, 2011			Ch1, Ch2

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Бісферні заповідники\ Biosphaere Reserve
<i>Metopobactrus ascitus</i> (Kulczyński, 1894)		Op1	Ch1, Ch3
<i>Microlinyphia impigra</i> (O. Pickard-Cambridge, 1871)			Ch3
<i>Microlinyphia pusilla</i> (Sundevall, 1830)			Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Minicia candida</i> Denis, 1946			Ch1, Ch2
<i>Moebelia penicillata</i> (Westring, 1851)			Ch1
<i>Nerienne clathrata</i> (Sundevall, 1830)			Ch1, Ch2, AN
<i>Nerienne montana</i> (Clerck, 1757)			AN
<i>Oedothorax apicatus</i> (Blackwall, 1850)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Oedothorax retusus</i> (Westring, 1851)		Dz2	Ch2
<i>Panatomops menzei</i> Simon, 1926		Op1	
<i>Pelecopsis laptevi</i> Tanasevitch & Fet, 1986			Ch1
<i>Pocadicnemis pumila</i> (Blackwall, 1841)		Op1	Ch1, Ch2
<i>Porrhomma microphthalmum</i> (O. Pickard-Cambridge, 1871)		Op2	
<i>Porrhomma pygmaeum</i> (Blackwall, 1834)			Ch3
<i>Prinerigone vagans</i> (Audouin, 1826)			Ch3
<i>Silometopus incurvatus</i> (O. Pickard-Cambridge, 1873)			Ch1, Ch2
<i>Silometopus reussi</i> (Thorell, 1871)		Dz2	Ch4
<i>Sintula retroversus</i> (O. Pickard-Cambridge, 1875)			Ch1, Ch2, AN
<i>Stemonyphantes lineatus</i> (Linnaeus, 1758)			Ch1, Ch2, Ch3
<i>Styloctetor romanus</i> (O. Pickard-Cambridge, 1873)			Ch1
<i>Tenuiphantes flavipes</i> (Blackwall, 1854)			Ch1, AN
<i>Trichoncoides piscator</i> (Simon, 1884)			Ch1, Ch2
<i>Trichoncus auritus</i> (L. Koch, 1869)			AN
<i>Trichoncus vasconicus</i> Denis, 1944			Ch1, Ch2
<i>Trichopterna cito</i> (O. Pickard-Cambridge, 1873)			Ch1
<i>Uralophantes ponticus</i> Gnelitsa, 2022			Ch1
<i>Walckenaeria alticeps</i> (Denis, 1952)			Ch1, Ch2
Liocranidae Simon, 1897			
<i>Agroeca brunnea</i> (Blackwall, 1833)			Ch1
<i>Agroeca cuprea</i> Menge, 1873		Nd1, Op1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Agroeca lusatica</i> (L. Koch, 1875)			Ch1
<i>Liocranoeca spasskyi</i> Ponomarev, 2007			Ch1, Ch2, Ch3
Lycosidae Sundevall, 1833			
<i>Alopecosa cursor</i> (Hahn, 1831)	SB	KS, Nd1	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Alopecosa farinosa</i> (Herman, 1879)		Nd1, Op1, Dz1, Dz2	
<i>Alopecosa kovblyuki</i> Nadolny & Ponomarev, 2012		KS, Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2
<i>Alopecosa pentheri</i> (Nosek, 1905)		Dz2	
<i>Alopecosa pulverulenta</i> (Clerck, 1757)		Nd1, Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Alopecosa schmidtii</i> (Hahn, 1835)			AN
<i>Alopecosa solitaria</i> (Herman, 1879)			Ch2
<i>Alopecosa sulzeri</i> (Pavesi, 1873)			Ch1, Ch2
<i>Alopecosa taeniopus</i> (Kulczyński, 1895)		KS, Op1	Ch1, Ch2, Ch4, AN
<i>Alopecosa trabalis</i> (Clerck, 1757)			Ch1, Ch2, Ch3, Ch4
<i>Arctosa cinerea</i> (Fabricius, 1777)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Arctosa leopardus</i> (Sundevall, 1833)		Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4
<i>Arctosa lutetiana</i> (Simon, 1876)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Geolycosa vultuosa</i> (C. L. Koch, 1838)		Dz1, Dz2	
<i>Halocosa cereipes</i> (L. Koch, 1878)		Dz2	Ch2
<i>Hogna radiata</i> (Latreille, 1817)		Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch3, Ch4, AN
<i>Lycosa praegrans</i> C. L. Koch, 1836			Ch1, Ch2
<i>Lycosa singoriensis</i> (Laxmann, 1770)		Op1, Dz1	Ch1, Ch2, AN
<i>Mustelicosa dimidiata</i> (Thorell, 1875)			Ch1, Ch2
<i>Pardosa agrestis</i> (Westring, 1861)		KS, Nd1, Dz2	Ch1, Ch3, AN
<i>Pardosa alacris</i> (C. L. Koch, 1833)		Nd2	Ch1
<i>Pardosa italica</i> Tongiorgi, 1966			Ch1
<i>Pardosa luctinosa</i> Simon, 1876		Op1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Pardosa lugubris</i> (Walckenaer, 1802)			Ch1, Ch2, Ch3, Ch4
<i>Pardosa palustris</i> (Linnaeus, 1758)			AN
<i>Pardosa pontica</i> (Thorell, 1875)		Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
<i>Pardosa prativaga</i> (L. Koch, 1870)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Pardosa vittata</i> (Keyserling, 1863)		Dz1	Ch1, Ch2
<i>Pirata piraticus</i> (Clerck, 1757)		Dz2	Ch1
! <i>Pirata piscatorius</i> (Clerck, 1757)		Dz2	
<i>Pirata tenuitarsis</i> Simon, 1876			Ch1
<i>Piratula hygrophila</i> (Thorell, 1872)		Nd2	Ch1
<i>Piratula latitans</i> (Blackwall, 1841)		Op1, Dz2	Ch1, Ch3
! <i>Trochosa hispanica</i> Simon, 1870		Dz2	
<i>Trochosa robusta</i> (Simon, 1876)			AN
<i>Trochosa ruricola</i> (De Geer, 1778)		Nd1, Op1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Trochosa terricola</i> Thorell, 1856		KS	Ch1, AN
<i>Xerolycosa miniata</i> (C. L. Koch, 1834)		Dz2	Ch1, Ch2, AN
Mimetidae Simon, 1881			
<i>Ero aphana</i> (Walckenaer, 1802)		Op1	Ch1, Ch3, AN
<i>Ero koreana</i> Paik, 1967		Nd1	
<i>Ero tuberculata</i> (De Geer, 1778)			Ch1, Ch2
Miturgidae Simon, 1886			
<i>Zora armillata</i> Simon, 1878			Ch1
<i>Zora manicata</i> Simon, 1878			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Zora parallela</i> Simon, 1878			Ch1, Ch3
<i>Zora pardalis</i> Simon, 1878		KS	
<i>Zora silvestris</i> Kulczyński, 1897			AN
<i>Zora spinimana</i> (Sundevall, 1833)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
Oxyopidae Thorell, 1869			
! <i>Oxyopes globifer</i> Simon, 1876		Dz2	
<i>Oxyopes heterophthalmus</i> (Latreille, 1804)		KS, Nd1, Op1, Op2, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Oxyopes lineatus</i> Latreille, 1806		KS, Nd1, Nd2, Op1, Op2, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
Philodromidae Thorell, 1869			
<i>Philodromus cespitum</i> (Walckenaer, 1802)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Philodromus poecilus</i> (Thorell, 1872)		Op1	
<i>Philodromus rufus</i> Walckenaer, 1826			AN
<i>Pulchellodromus ruficapillus</i> (Simon, 1885)			Ch3
<i>Rhysodromus fallax</i> (Sundevall, 1833)		Dz2	Ch1, Ch3
<i>Rhysodromus histrio</i> (Latreille, 1819)		KS, Nd1	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Thanatus arenarius</i> L. Koch, 1872		KS, Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Thanatus atratus</i> Simon, 1875	SB	Nd1, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Thanatus formicinus</i> (Clerck, 1757)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Thanatus mongolicus</i> (Schenkel, 1936)			Ch1
<i>Thanatus oblongiusculus</i> (Lucas, 1846)		KS	
<i>Thanatus pictus</i> L. Koch, 1881			AN
<i>Thanatus striatus</i> C. L. Koch, 1845		Op1, Dz2	Ch1, AN
<i>Thanatus vulgaris</i> Simon, 1870		Nd1	
<i>Tibellus macellus</i> Simon, 1875		Op1	Ch3, Ch4, AN
<i>Tibellus maritimus</i> (Menge, 1875)		Ch2	
<i>Tibellus oblongus</i> (Walckenaer, 1802)		Op2, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
Pholcidae C. L. Koch, 1850			
<i>Pholcus opilionoides</i> (Schrank, 1781)			AN
<i>Pholcus ponticus</i> Thorell, 1875			Ch1, Ch2, Ch3
Phrurolithidae Banks, 1892			
<i>Phrurolithus festivus</i> (C. L. Koch, 1835)		KS, Nd1	Ch1
<i>Phrurolithus minimus</i> C. L. Koch, 1839			Ch1
<i>Phrurolithus pullatus</i> Kulczyński, 1897			AN
Pisauridae Simon, 1890			
<i>Pisaura mirabilis</i> (Clerck, 1757)		KS, Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Pisaura novicia</i> (L. Koch, 1878)		Nd1	
Salticidae Blackwall, 1841			
<i>Aelurillus m-nigrum</i> Kulczyński, 1891	SB	KS	
<i>Aelurillus v-insignitus</i> (Clerck, 1757)		Nd1, Dz2	Ch1, AN

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
<i>Asianellus festivus</i> (C. L. Koch, 1834)		KS, Nd1	
<i>Attulus ammophilus</i> (Thorell, 1875)		Dz1, Dz2	
<i>Attulus distinguendus</i> (Simon, 1868)		Dz1	
<i>Attulus dzieduszyckii</i> (L. Koch, 1870)		Op1	Ch1, Ch2
<i>Attulus inexpectus</i> (Logunov & Kronestedt, 1997)		Dz1, Dz2	
<i>Attulus inopinabilis</i> (Logunov, 1992)		KS	
<i>Attulus saltator</i> (O. Pickard-Cambridge, 1868)			Ch3
<i>Attulus zimmermanni</i> (Simon, 1877)		KS, Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Ballus chalybeius</i> (Walckenaer, 1802)			Ch1, Ch2, AN
<i>Carrhotus xanthogramma</i> (Latreille, 1819)		KS	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Euophrys frontalis</i> (Walckenaer, 1802)		KS, Op1	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Evarcha arcuata</i> (Clerck, 1757)		KS, Nd1, Nd2, Op1	Ch1, Ch2
<i>Heliophanus auratus</i> C. L. Koch, 1835		Nd2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Heliophanus cupreus</i> (Walckenaer, 1802)		KS, Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Heliophanus dunini</i> Rakov & Logunov, 1997	SP		
<i>Heliophanus flavipes</i> (Hahn, 1832)		KS, Nd1, Op1, Dz1	Ch1, Ch2, AN
<i>Heliophanus lineiventris</i> Simon, 1868		KS, Nd1, Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Heliophanus patagiatus</i> Thorell, 1875		KS	
<i>Leptorchestes berlinensis</i> (C. L. Koch, 1846)		KS	Ch2
<i>Macaroeris flavicomis</i> (Simon, 1885)		Nd1	Ch2
<i>Marpissa nivoyi</i> (Lucas, 1846)		Nd2, Op1	Ch1
<i>Marpissa pomatia</i> (Walckenaer, 1802)			Ch1, Ch2
<i>Marpissa radiata</i> (Grube, 1859)			Ch1, Ch2
<i>Mendoza canestrinii</i> (Ninni, 1868)			Ch1, Ch2
<i>Myrmarachne formicaria</i> (De Geer, 1778)		Op2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
!! <i>Neaetha absheronica</i> Logunov & Guseinov, 2002		Dz2	
<i>Neon levis</i> (Simon, 1871)			Ch1, Ch2
<i>Neon rayi</i> (Simon, 1875)		Op1	Ch1, Ch2
<i>Pellenes allegrii</i> Caporiacco, 1935		KS, Dz2	
<i>Pellenes brevis</i> (Simon, 1868)		KS	
<i>Pellenes nigrociliatus</i> (Simon, 1875)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Pellenes seriatus</i> (Thorell, 1875)		KS, Nd1	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Philaeus chrysops</i> (Poda, 1761)		KS, Nd1	Ch1, Ch2, AN
<i>Phlegra cinereofasciata</i> (Simon, 1868)			AN
<i>Phlegra fasciata</i> (Hahn, 1826)		Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Pseudeuophrys obsoleta</i> (Simon, 1868)		Nd1, Op1	Ch1, Ch2
<i>Pseudicius encarpatus</i> (Walckenaer, 1802)		Dz2	Ch1, Ch2
<i>Pseudomogrus vittatus</i> (Thorell, 1875)		Op1, Op2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Salticus cingulatus</i> (Panzer, 1797)			Ch1
<i>Salticus scenicus</i> (Clerck, 1757)		KS, Nd1	Ch3
<i>Sibianor aurocinctus</i> (Ohlert, 1865)			Ch1, Ch2
<i>Synageles ramitus</i> Andreeva, 1976		Op2	
<i>Synageles subcingulatus</i> (Simon, 1878)			Ch1
<i>Talavera aequipipes</i> (O. Pickard-Cambridge, 1871)		Op1	Ch1, AN
<i>Talavera logunovi</i> Kovblyuk & Kastygina, 2015			Ch1, Ch3
<i>Talavera petrensis</i> (C. L. Koch, 1837)		KS, Op1	AN
<i>Yllenus horvathi</i> Chyzer, 1891		Dz1	Ch2
Scytodidae Blackwall, 1864			
<i>Scytodes thoracica</i> (Latreille, 1802)			Ch2, Ch3
Sparassidae Bertkau, 1872			
<i>Micrommata virescens</i> (Clerck, 1757)			Ch1, Ch2, AN
Tetragnathidae Menge, 1866			
<i>Pachygnatha clerckoides</i> Wunderlich, 1985		Dz2	AN
<i>Pachygnatha degeeri</i> Sundevall, 1830			Ch1, Ch3, AN
<i>Tetragnatha dearmata</i> Thorell, 1873			Ch1, Ch2
<i>Tetragnatha extensa</i> (Linnaeus, 1758)		Nd2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Tetragnatha isidis</i> (Simon, 1880)		Nd2	
<i>Tetragnatha montana</i> Simon, 1874		Nd2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Tetragnatha nigrita</i> Lendl, 1886		KS, Nd2	
<i>Tetragnatha obtusa</i> C. L. Koch, 1837			Ch1, Ch2

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
<i>Tetragnatha</i> sp.		Dz2	AN
Theridiidae Sundevall, 1833			
<i>Asagena meridionalis</i> Kulczyński, 1894			Ch1, Ch3
<i>Asagena phalerata</i> (Panzer, 1801)		KS	Ch1
<i>Crustulina guttata</i> (Wider, 1834)			Ch1, Ch2
<i>Crustulina sticta</i> (O. Pickard-Cambridge, 1861)			Ch1, Ch2, Ch3
<i>Enoplognatha latimana</i> Hippa & Oksala, 1982			Ch1, AN
<i>Enoplognatha thoracica</i> (Hahn, 1833)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Episinus angulatus</i> (Blackwall, 1836)			Ch1
<i>Episinus truncatus</i> Latreille, 1809			Ch1, Ch2
<i>Euryopsis quinqueguttata</i> Thorell, 1875		KS	Ch3, AN
<i>Euryopsis saukea</i> Levi, 1951		KS	Ch1, Ch3
<i>Lasaеola coracina</i> (C. L. Koch, 1837)			AN
<i>Latrodectus tredecimguttatus</i> (Rossi, 1790)		Nd1, Dz1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Neottiura bimaculata</i> (Linnaeus, 1767)		Op1	Ch1
<i>Parasteatoda lunata</i> (Clerck, 1757)		KS, Nd1	Ch1, Ch2
<i>Parasteatoda tepidariorum</i> (C. L. Koch, 1841)		KS	
<i>Phylloneta impressa</i> (L. Koch, 1881)		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, Ch4, AN
<i>Robertus heydemanni</i> Wiehle, 1965			Ch2, AN
<i>Robertus lividus</i> (Blackwall, 1836)			Ch2
<i>Simitidion simile</i> (C. L. Koch, 1836)			Ch1, Ch2
<i>Steatoda albomaculata</i> (De Geer, 1778)		Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Steatoda castanea</i> (Clerck, 1757)			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Steatoda grossa</i> (C. L. Koch, 1838)			Ch1
<i>Steatoda paykulliana</i> (Walckenaer, 1806)		Nd1	
<i>Steatoda triangulosa</i> (Walckenaer, 1802)			AN
<i>Theridion innocuum</i> Thorell, 1875			Ch3, AN
<i>Theridion mystaceum</i> L. Koch, 1870			Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Theridion varians</i> Hahn, 1833			Ch1, Ch2, AN
Thomisidae Sundevall, 1833			
<i>Bassaniodes caperatus</i> (Simon, 1875)		Dz1, Dz2	
<i>Bassaniodes robustus</i> (Hahn, 1832)		KS, Op1	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Ebrechtella tricuspидata</i> (Fabricius, 1775)		KS, Op1	Ch1, Ch2, AN
<i>Heriaeus horridus</i> Tystshenko, 1965	SB		
<i>Heriaeus oblongus</i> Simon, 1918		KS	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Misumena vatia</i> (Clerck, 1757)		Op1, Op2, Dz1	
<i>Ozyptila atomaria</i> (Panzer, 1801)			Ch1, Ch2, AN
<i>Ozyptila praticola</i> (C. L. Koch, 1837)		Nd1, Op1, Dz2	Ch1, Ch2, AN
<i>Ozyptila pullata</i> (Thorell, 1875)		Nd1	AN
<i>Ozyptila scabricula</i> (Westring, 1851)		KS, Nd1	Ch1, AN
<i>Ozyptila simplex</i> (O. Pickard-Cambridge, 1862)			Ch3
<i>Ozyptila trux</i> (Blackwall, 1846)			Ch3
<i>Pistius truncatus</i> (Pallas, 1772)			Ch1, Ch2
<i>Psammitis ninnii</i> (Thorell, 1872)			Ch1, Ch2, AN
<i>Psammitis sabulosus</i> (Hahn, 1832)			Ch1
<i>Runcinia grammica</i> (C. L. Koch, 1837)	SB	KS, Nd1, Op1, Op2, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Spiracme mongolica</i> (Schenkel, 1963)			Ch3
<i>Spiracme striatipes</i> (L. Koch, 1870)		KS, Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Synema globosum</i> (Fabricius, 1775)			AN
<i>Thomisus onustus</i> Walckenaer, 1805		KS, Nd1, Op1, Op2, Dz1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Tmarus piger</i> (Walckenaer, 1802)			Ch1, Ch2, AN
<i>Xysticus acerbus</i> Thorell, 1872		KS, Nd1	
<i>Xysticus cristatus</i> (Clerck, 1757)		KS, Nd1, Op1, Op2	Ch1, Ch2, AN
<i>Xysticus kochi</i> Thorell, 1872		KS, Nd1, Op1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Xysticus laetus</i> Thorell, 1875		Nd1, Dz2	Ch1, Ch2, Ch3, AN
<i>Xysticus marmoratus</i> Thorell, 1875		KS, Dz1	AN
Titanoecidae Lehtinen, 1967			

Види\ Species	Заказники\ Preserves	Національні природні парки\ National Nature Parks	Біосферні заповідники\ Biosphaere Reserve
<i>Nurscia albomaculata</i> (Lucas, 1846)		Nd1	Ch1, Ch2, Ch3
<i>Nurscia albosignata</i> Simon, 1874		Nd1	
<i>Titanoeca schineri</i> L. Koch, 1872		KS, Nd1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
! <i>Titanoeca spominima</i> (Taczanowski, 1866)			Ch1, Ch2
<i>Titanoeca ukrainica</i> Guryanova, 1992		KS	AN
<i>Titanoeca veteranica</i> Herman, 1879		Nd1	AN
Uloboridae Thorell, 1869			
<i>Uloborus walckenaerius</i> Latreille, 1806		KS, Op1, Op2	Ch1, Ch2, Ch3
Zodariidae Thorell, 1881			
<i>Zodarion thoni</i> Nosek, 1905		KS, Nd1	Ch1, Ch2
Потребує уточнення \ Need confirmation			
Eresidae C. L. Koch, 1845			
<i>Eresus kollari</i> Rossi, 1846		Op1	Ch1, Ch2, Ch3, AN
Gnaphosidae Banks, 1892			
<i>Civizelotes pygmaeus</i> (Miller, 1943)			Ch4
Linyphiidae Blackwall, 1859			
<i>Minicia marginella</i> (Wider, 1834)			Ch4

An updated checklist of spiders (*Arachnida, Araneae*) of the protected areas of the Kherson region (Ukraine)

A.M. Iosypchuk

The protected areas of Kherson region include 84 sites of different categories, of which only one-tenth been studied in terms of spider diversity. It is advisable to use the results of long-term monitoring of flora and fauna to assess the level of conservation of protected areas, including species composition, abundance, and character of spider communities. Accordingly, a list of spider species of nine objects of the Nature Reserve Fund of Ukraine has been compiled. It includes two biosphere reserves, five national nature parks, and two preserves. The literature data were supplemented with the results of my research in 2021 on the territories of the Dzharylhatskyi and Oleshkivski Pisky Nature Parks. The spider fauna of the protected areas of the Kherson region includes 363 species of 30 families. Ten species *Cyclosa sierrae* Simon, 1870, *Eresus moravicus* Řezáč, 2008, *Nomisia exornata* (C.L. Koch, 1839), *Oxyopes globifer* Simon, 1876, *Pirata piscatorius* (Clerck, 1757), *Singa semiatra* L. Koch, 1867, *Trochosa hispanica* Simon, 1870, *Zelotes tenuis* (L. Koch, 1866), *Erigonoplus jarmilae* (Miller, 1943), *Titanoeca spominima* (Taczanowski, 1866) were recorded for the first time from the Kherson region. The latter two were added to the list after reviewing the collection of spiders from the Chornomorskiy Biosphere Reserve. For the first time in Ukraine, *Neaetha absheronica* Logunov & Guseinov, 2002 (1 male; June – July 2021; 46.025905N, 32.934212E) was found in a psammophytic steppe of a wide part of the Dzharylgach Spit ('Dzharylhatskyi' NNP), which extends the northern border of the species' range. The genus *Neaetha* (Salticidae) is also new to Ukraine. The records of *Eresus kollari* Rossi, 1846, *Civizelotes pygmaeus* (Miller, 1943) and *Minicia marginella* (Wider, 1834) need to be confirmed. According to the author's estimates, the spider fauna of the Kherson region includes approximately 400 species. Among the upcoming research, it is planned to make an inventory of the spider fauna and analyze their communities to assess the impact of hostilities, as well as to update the information on the spider species diversity of the Chornomorskiy and Askania Nova Biosphere Reserves. A comprehensive zoological assessment of the areas proposed for protection, which already have detailed botanical descriptions, is expected. There is a high probability of extinction of a number of species from the above mentioned protected areas, since all the studied sites were affected by the hostilities.

Keywords: spiders, fauna inventory, protected area, Kherson region, Southern Ukraine.

Cite this article: Iosypchuk A.M. An updated checklist of spiders (*Arachnida, Araneae*) of the protected areas of the Kherson region (Ukraine). *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series "Biology"*, 2024, 42, 32–48. <https://doi.org/10.26565/2075-5457-2024-42-3> (in Ukrainian)

About the author: A.M. Iosypchuk — V. N. Karazin Kharkiv National University; Kherson State University, 27, Universytets'ka St., Kherson, Ukraine, 73003, iosipchuk.nastya@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-8242-002X>

Received: 05.02.2024 / Revised: 11.05.2024 / Accepted: 18.05.2024